

E. O. & Česká republika III.

- Opakování
- Hnutí Duha (tendence a velké zlomy)
- /1997, 2003/
- Nesehnutí (tendence a velké zlomy)
- /1997, 2002/
- Ideové základy Hnutí Duha a Nesehnutí
- /těžkosti & údaje/

E. O. & Česká republika III.

- Další organizace – vývoj a ideové základy
- Děti Země
- *A. Co spojuje Děti Země a Hnutí Duha*
- **A.1. Vznik** – Děti Země sice vznikají ještě před Hnutím Duha (a sice 28. září 1989) a mají jistou prehistorii („Bořena“ – ČSOP) i rychlejší start, ovšem vznik je časově velmi blízký a ideové základy jsou velmi podobné (v době vzniku).
- **A.2. Síla** – Ačkoliv jsou Děti Země na počátku silnější než Hnutí Duha, jejich vliv, počet příznivců i síla se postupně sjednotí a mezi lety 1992-2000 jsou Hnutí Duha i Děti Země podobně silné (z hlediska více kritérií) organizace. Rozpočet Děti Země v roce 1990 byl 30.000,- Kč, ale v roce 1999 už přes 4.000 000,- Kč. Zlom ve vývoji Děti Země si uvědomíme z rozpočtu v roce 2002 – pouze 175 000,- Kč.

E. O. & Česká republika III.

- *A. Co spojuje Děti Země a Hnutí Duha II.:*
- **A. 3. Postoj k ochraně přírody** – Opět ačkoliv se Hnutí Duha a Děti Země od samého počátku odlišovali koncepcí, mírou radikality i postojem ke změně moderní společnosti jejich postoj k ochraně přírody byl velmi podobný. Stejně jako Hnutí Duha byly též Děti Země přesvědčeni o nutnosti zásadních změn a nikoliv pouze technologického řešení.
- **A.4. Rozkol** – Stejně jako došlo k rozkolu v Hnutí Duha (v roce 1997), došlo o několik let později i k rozkolu v Dětech Země (2001). Tento rozkol – jak uvidíme dále, měl ovšem pro Děti Země mnohem závažnější důsledky.

E. O. & Česká republika III.

B. Co odlišuje Děti Země a Hnutí Duha

- Pro odpověď na tuto otázku se nejprve podívejme na jednotlivé etapy vývoje.
- **B. 1. Vznik a rozvoj Děti Země v letech 1989-1993**
- Děti Země vznikají jako poměrně silná organizace (bývá uváděno kolem 60 zakládajících členů, pravdě se blíží spíše 40 aktivistů), která od samého počátku má aktivní a fungující pobočky. Je to organizace, jejíž hlavní stan sídlí v Praze a má všechny předpoklady k tomu stát se nejvýznamnější organizací v České republice.
- Ovšem proti tomu stojí tři skutečnosti:
- *Děti Země nemají tendenci překročit určitou hranici radikality (také prostředků, ale především cílů), takže ekologisty láká více Hnutí Duha.*
- *Děti Země mají od počátku demokratickou strukturu, na které jim záleží a která je prostě méně efektivní v porovnání s Hnutím Duha.*
- *Po rozkolu v roce 1993 si Děti Země nechají od Hnutí Duha „přebrat“ některá zásadní témata či spíše kauzy (JE Temelín).*

E. O. & Česká republika III.

- *B. Co odlišuje Děti Země a Hnutí Duha II.*
- Přes všechny uvedené „handicapy“ jsou Děti Země až do roku 2001 stejně silným hnutím jako Hnutí Duha a to jak počtem aktivistů, tak z hlediska financí či vlivu na média a politické dění.
- Zpět k vývoji v letech 1989-1993
- **Děti Země se zaměřují na následující aktivity:**
- Ozonová vrstva (také pro Hnutí Duha důležité – úspěšná kampaň, která měla širokou podporu)
- Jaderná energetika (protesty proti JE Temelín organizovali nejprve lidé z Děti Země a Greenpeace, Hnutí Duha spíše pouze doplňovalo)
- Doprava a znečištění ovzduší (po celou dobu existence Děti Země důležité)
- Tmaň – cementárna v českém krasu

E. O. & Česká republika III.

■ Vztah k dalším organizacím

- A) Období vzájemné podpory (1990-1991) Děti Země i Hnutí Duha se navzájem podporují a částečně koordinují své aktivity.
- B) Období prvního ideového střetu – Most (1992) – konference: střet zástupců Hnutí Duha s představiteli Děti Země v vznikajících Greenpeace. Míra radikality cílů hlavním zdrojem sporu.
- C) Období námluv (1993) – v tomto roce usiluje Hnutí Duha o sloučení s Děti Země, předseda Děti Země Jindřich Petrlík toto odmítá z důvodů jiné organizační struktury i jiného zaměření hnutí.
- D) Období neviditelné konfrontace (1993-1996). V tomto období zejména Hnutí Duha usiluje o vytlačení Děti Země z některých témat a kampaní.
- E) Období status quo – (1997-2001).

E. O. & Česká republika III.

- V roce 1994 (po nepodařeném sloučení s Hnutím Duha) Děti Země výrazně posilují a to přesto, že v některých oblastech spíše utlumují svoje aktivity (JE Temelín). Posilují personálně (díky konfliktu v Greenpeace ČR) i co do počtu aktivistů a aktivit.
- Počet zapojených aktivistů: mezi 100 a 130 lidmi. Počet kampaní 3+6. Rozpočet > 1 500 000,- Kč.
- Hnutí se však záměrně stahuje z „radikálních“ témat a příliv nových aktivistů se zastaví dříve než v případě Hnutí Duha.

E. O. & Česká republika III.

- **Nejsilnější období Děti Země (1994-2000).**
- Podobně jako u Hnutí Duha jsou Děti Země nejsilnější v letech 1994-2000.
- Nárůst počtu členů a poboček, pokles počtu kampaní na 3 – Příroda, Doprava, Odpady a toxické látky.
- *Kampaň příroda* – Akce Falco (raroň a sokol), Český kras (tzv. Čertovy schody), Polabí.
- *Kampaň odpady a toxické látky* – Dioxiny, spalovny, recyklace.
- *Kampaň doprava* – Plzeň, Den bez aut, R34.
- Prudký nárůst rozpočtu – rok 2000 – 6 340 000,- Kč.
- Děti Země postupně opouští lidi, kteří přišli z Greenpeace (tzv. kampaníci).
- Snaha určité části lidí o „studiové“ hnutí a o změnu – odpor části Děti Země.

E. O. & Česká republika III.

- Rozkol a následnictví (2001)
- Rozpor mezi jednotlivými představiteli Děti Země vrcholí v roce 2001.
- *Jindřich Petrlík, Miroslav Šuta, Mirek Patrik*
- Miroslav Šuta odchází do Greenpeace.
- Jindřich Petrlík zakládá Arniku (z hlediska počtu poboček a financí mnohem silnější než Děti Země)
- Mirek Patrik „převezme“ Děti Země (velké uvozovky).

E. O. & Česká republika III.

- Po roce 2001
- Jsou vlastně dvoje Děti Země – **Arnika** a **Děti Země**. Arnika je odbornější, specializovaně zaměřená a mediálně slabší, Děti Země jsou aktivističtější, zaměření na média (ve výročních zprávách se začínají objevovat počty tiskových zpráv) a daleko slabší, co se týče počtu aktivistů.
- **Arnika** – charakteristika současnost
- **Děti Země** – charakteristika současnost

E. O. & Česká republika III.

- Další organizace – vývoj a ideové základy
- Greenpeace ČR I.
- Od samého počátku odlišuje Greenpeace ČR od ostatních organizací hned několik rysů:
- Jsou finančně podporováni svojí „matkou“ a nemají existenční problémy, které ovlivňují jak Hnutí Duha, tak Nesehnutí, tak Děti Země.
- Jsou zároveň pod kontrolou Nizozemské centrály, a proto je jejich vývoj značně ovlivňován zvenčí (jak spory na mezinárodní úrovni (kampaní vers. studiáři tak rozhodováním o sporech uvnitř zvenku).
- Jsou podle vzoru mezinárodních Greenpeace akční, ovšem ne „jdoucí na kořen věci“.

E. O. & Česká republika III.

- Další organizace – vývoj a ideové základy
- Greenpeace ČR II.
- V Greenpeace Europe probíhá koncem 80. a počátkem 90. let prudká expanze, která se týká také Československa.
- Greenpeace ČR vznikají v roce 1992 a mezi nejdůležitější představitele patří:
- Ivo Šilhavý (původem z Děti Země) – umírněný environmentalista, který důraz kladl na lobbying, studie a informování.
- Jan Piňos a Petr Hlobil – Piňos později v Hnutí Duha, Petr Hlobil v Dětech Země (přestože o něj mělo zájem i Hnutí Duha) – oba důraz na kampaně, mediální ovlivňování veřejnosti oba „radikálové“ prostředků.

E. O. & Česká republika III.

- Další organizace – vývoj a ideové základy
- Greenpeace ČR III.
- Připočteme-li konflikt kampaníků a studiářů na mezinárodní úrovni nutným vyústěním byl konflikt Piňos & Hlobil kontra Šilhavý
- Greenpeace rozhodnou ve prospěch Šilhavého a Greenpeace se na dlouhou dobu promění ve velmi neradikální organizaci.
- Změna – mezi lety 1998-2000, kdy mezinárodní Greenpeace trvají na změně financování.
- Greenpeace o sobě musí dát vědět – změna charakteru akcí a návrat k radikalitě prostředků u mediálně přijatelných kampaní.
- Velryby, toxické odpady, jaderná energetika.
- Greenpeace se stávají finančně soběstační – v roce 2001 (74% prostředků z dobrovolných dárců v ČR).

E. O. & Česká republika III.

- Další organizace – vývoj a ideové základy
- Greenpeace ČR III.
- Lidé v Greenpeace ČR – Jiří Tutter, Jan Rovenský, Karel Dolejší.
- Aktivity: Proti radaru, fauna, genetické modifikace potravin, pralesy.

E. O. & Česká republika III.

- Další organizace – vývoj a ideové základy
- Greenpeace ČR IV.
- Greenpeace dnes: **David Murphy**
- Programy:
- **Ochrana klimatu a energetika**
- **Toxické znečištění**
- **Bráníme naše oceány**
- **Ochrana světových pralesů**
- (Genetické modifikace) – už ne
- Lidé: Petr Kucka, Jan Rovenský, Jitka Nesrstová

E. O. & Česká republika III.

- *Porovnání textů všech čtyř hnutí (radikalita):*
- **Prostředky:**
- Nesehnutí, Greenpeace, Hnutí Duha, Děti Země
- **Cíle:**
- Nesehnutí, Hnutí Duha, Děti Země, Greenpeace